

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strelnătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrația tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 20.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se inapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rēdul cu litere garmond — și timbru de 30 cr
pentru fie-care publicare.

Sibiu, 4 Octombrie.

I.

(I.) Favorizat prin pozițiunea sa geografică comitatul Sibiului ar fi fost chemat de multă vreme ca să ia inițiativa pentru lucruri mai importante ca și cele curente și de toate zilele.

Cu toate acestea nu am vădit o concepțiune mai înaltă, ca să și ia avântul din sinul acelei corporațiuni.

E drept, că mai anii trecuți contele Schweinitz ca reprezentant al municipiului Sibiu venise cu o propunere pentru regularea Oltului, dar aceea propunere a rămas la alegerea unei comisiuni, care se se pună în contact cu o altă comisiune din comitatul Făgărașului și al Brașovului, fără ca să mai dăm de urmele vre-unei activități. Se vor fi cugețat dēnșii pōte, că țera Oltului e locuți de romāni și nu e pentru ce să se aducă jertfe însemnate pentru scāparea teritoriului lor de tot felul de esunđari și calamități, și așa lucrul a rămas baltă.

O asemenea sorte a avut și misiunea fericitului, în domnul, a consilierului Iacob Bologa și a senatorului Schochterus încât privește juncțiunea unei linii ferate cu Turnul roșu spre Râmnic, deși acești zeloși bărbați au făcut totul ca să înlesnēscă comerțul cu România prin cel mai însemnat punct strategic — dupăcum a accentuat un expert inginer în o disertațiune ținută înaintea unui public fōrte numeros din comitatul Sibiului.

De ce nu vor fi ajuns lucrurile ca să ia o formă concretă, ne va săi spune mai bine dl Adolf Zay, care ca deputat al Brașovului s'a știut viri, cu totă programa lui opozițională până în cercurile dātătoare de ton, și așa a zādărnicit o întreprindere destul de salutară în felul ei. Romānii din comitatul Sibiului împărțiți și ei în mai multe tabere au pus mâinile în șolduri, nu au voit să înțelgă pe fericitul Bologa, ori dacă l'au înțeles, nu au voit să-i dea succursal lor pentru ca să nu se strice de sasii, cari erau conduși mai mult de interesele Brașovenilor decât de a le Sibiului.

Acum vin la rândul lor sasii se repareze greșalele din trecut.

Cel puțin așa înțelegem noi concludul luat în adunarea din urmă a comitatului Sibiului, cu privire la construirea unei linii ferate Sibiu—Făgăraș.

Vēd și ei, că Sibiul e degradat la rolul de cetate de a două mână, vēd, că totul lāncezesce, vēd că industria trage de mōrte, vēd că nici favorul acela nu li se face decât numai după mari petițiuni, ca să li se concēdă legătura cu trenul

accelerat, vēd că oficiile unul după altul se permută în alte locuri; cu un cuvēnt vēd, că Sibiul dā îndērēpt, pe când alte orașe fac progrese, edifică și desvōltă cea mai încordată activitate pentru de a susținē și merge înainte.

Dar fiind-că ideea fericitului Bologa a fost combătută de sasii, ei cu o încāpātinare proprie lor, nu vor să și-o facă de a lor, ci caută remedii de îndreptare pe alte căi.

Înțelegem bine, de ce s'a lucrat ca să nu se lege Sibiul în linie ferată cu România.

Erau de credință, că elementul român din comitat va prinde rădăcini și mai puternice, vor primi romānii nōue isvōre de câștig și venit.

Noi nușăm înțelegem lucrul atunci și nu avem motive să-l înțelegem ađi altmintrelea.

Cu toate aceste greșala făcută atunci se vede, că vor să o îndrepte prin construirea linii ferate din cestiune.

E altă cestiune, dacă această linie se va dovedi de folositoare, ca cum ar fi fost cea în spre Râmnic și viitorul va judecă, încât avem noi drept.

Din punctul nostru de vedere am fi dorit și acum ca și atunci, ca linia ferată să se clădească spre Râmnic și părtașii competenți din România cu guvernul dimpreună au și solicitat cestiunea în mai multe rânduri, dar denunțațiunile totdeauna au fost mai puternice, decât ca să nu prindă rădăcini afunde la guvernul nostru spre a nu dā din parte și nici un succursal întreprinderi.

Acēsta e genesa cestiunei și omeni, cari au stat aproape de fie iertatul și bunul român Bologa ne ar putē dā pōte și alte detaluri, dacă cumva acele nu vor fi semnate în hārtiile rămase de prea timpuriu reposatul.

Vom vorbi în numărul procsim despre linia ferată Sibiu—Făgăraș și vom espune vederile nōstre din punct de vedere național economic, ca să fie în clar romānii cu binefacerile, ce li astēptă și și cu eventualele neajunsuri. Cāt pentru acum notăm, că noi din parte-ne suntem amici ai întreprinderi și o și sprijinim după meritul ei.

Revista politică.

Deodată cu deschiderea dietei ungare foile guvernamentale își dau silința a prezentă pozițiunea regimului de asigurată și cu mult mai puternică, decât ca să o pōtă sguduși încercările, și atacurile îndreptate din partea opozițiunei.

Cabinetul dlui Tisza, đic ele, s'a prezentat întreg în cea mai bună înțelegere cu un program de

activitate bine precizat înaintea parlamentului. Diferitele proiecte de reforme au fost desbătute în consiliile ministeriale astfel, că fie-care ministru le cunōșce în detaiu și așa șeful ori-cărui resort pōte pāși sigur cu proiectul seu de reforme, fără a se teme, deore ce întâmpină nu numai solidaritatea membrilor cabinetului, dar și a întregului partid, ce merge cu guvernul.

De tot blānde se arată foile guvernamentale, și față de șirul interpelatorilor, cari încă în prima ședință au voit să esceleze prin patriotismul lor. Așa față de interpelarea conducătoriului partidului independent, Irányi, foile guvernamentale se mărginesce a lăudă tactul, ce l'a știut observă de astădată acest aprie combatente prin aceea, că nici n'a făcut pomenire de vorbele Maj. Sale monarhului în interpelare, sa referitoare la afacerea steagului „negru galben” carea și așa s'a discutat prea mult în presă și a cărei deslegare trebuia să o astepte dela actualul ministru al honveđimei bar. Fejévary.

Acēsa și tactică a observat-o presa și față cu interpelețiunea făcută cu privire la lucrările din Seghedin și la dārimarea cheului, lucruri acestea, cari au înghițit sume considerabile de bani, dar cari n'au arētat până acum decât pagube enorme. Interpelețiunea cu privire la convocarea congresului sērbesc, prin care se presintă lucrurile de abnormale nu o discută presa maghiară, ci o lasă în sarcina guvernului.

Remarcabil lucru este, că mai multe foi însemnate din capitală fac alusiune la șovinismul, care a ajuns așa de departe, încât amenință, că va trece și preste grānițele resonului de stat. De aici și provin atâtea confusiuni și iregularități pe toate terenele, de aici scenele turbulente și provocătoare. De aceea ar fi bine, ca omeni conducători să și tragă sēma cu împregiurările și să nu se pună în curențul acesta periculos, pentru care vor avē să se căescă mai târđiu nu numai ei, dar și patria întregă.

Țarul Rusiei după-ce a conferit și cu principel de Bismarck mai bine de 1 oră a părăsit Berlinul între salutările cordiale ale casei imperiale.

Presa nu e de loc apenunță a se lasă în comentari mai lungi și mai amănunțite asupra evenimentului acestui eveniment. Chiar foile cele mai însemnate din monarhia nōstră, cari altădată discutau cu predilecțiune astfel de evenimente se mulțamesc cunoțițele din alte jurnale germane și cu telegramele ce le primesc.

Cāt despre presa germană espunerile ei sunt de tot reci și sibilice, încât o orientare mai lāmunită despre politica, ce se urmărește, nu se pōte face

FOIȚA.

Esposiția scolară din Paris.

[Urmare.]

Cu cea mai mare mulțămire sufletescă părăsind acest eliseu al copiilor, privim colosalul glob terestru înaintând printre palmi, cykade, muse și pandami atingem pavilionul anamic și tonkingic și ajungem la esposiția „Sociétés de secours mutuels”. Aici privim în trecăt esposițiile societăților filantropice; între altele 40 bucați de păpuși mari învelite în haine naționale, mai vedem aici și aparate antice și moderne pentru învățarea umblatului; vedem esposiția comitetului „superieur de protection des enfants du premiér age” și când părăsim această esposiție fōrte instructivă vedem un edificiu cu inscripția: „Une école normale de garçons”. Acest edificiu a fost ridicat de o reuniune formată pentru promovarea instrucțiunei și educațiunei. Edificiul este în o grādină, în care sunt așezate aparatele de gimnastică și armele trebuincioșe la esercițiile militare. În o sală e arangiată o grādină de copii bine provēdută, ér în a două sală, sala de învățământ a unei școle elementare. Sunt de recomandat cu deosebire tabelele de părete și mapele.

Dacă asemēnām scōla francesă de ađi cu cea dela 1873 aflām, că francesii și acum pun mare pond pe desemn, pe propunerea desteritațiilor materiale, dar în privința metodei și sistemului au făcut un progres însemnat. Mehanismul omoritoriu de spirit a fost înlocuit cu realismul, ce desvōltă mintea și cu raționalismul metodic.

Despre progresul scōlelor francese ne conving tabelele statistice espuse. Din acestea aflām, că la finea anului 1888 numărul scōlelor populare publice din Francia ajunge la 61,275 cu 97,520 clase, și numărul scōlelor populare private la 13,613 cu 34,789 clase. Aceste 74,888 scōle populare au fost cercetate în faptă de 5,596,919 elevi și au funcționat în ele 138,655 învățatori și adecă 98,769 învățatori în scōlele publice și 39,886 în cele private.

Pelângă acest progres frumos însē tot mai este mult de făcut, căci francesii încă tot simțesc numărul mic al scōlelor populare; numărul scōlelor publice cu o clasă față cu acela al celor cu 8 clase încă tot e fōrte mare; numărul celor dintāie e de 50,325, pe când al acestora numai 700; clasele singurately în termin mediu sunt cercetate încă tot de mai mult decât 100 elevi, cu toate că numărul celor umblători la scōla face numai 80% din numărul celor obligați.

II.

Algeria fiind din 1830 o colonie francesă stă sub guvernul și administrația francesă, deci ne-am silit a cunōșce și starea scōlelor acestei mari provincii francese. Trecēnd spre scopul acesta prin „Esplanade des Invalides” vedem în calea nōstră ministeriului francez de rēsboiu, esposiția higienică, în sfērșit ajungem la esposiția Algeriei. Acēsta esposiție cuprinde un teren de 25,000 metri pătrați. Aici vedem înmediat productele ecotice, industria, comerțul, cafenelele, obiceiurile, modul de traiu și armata Algeriei. Scōlele sunt reprezentate prin o scōla susținută de guvernul frances pe sēma musulmanilor și prin un institut privat pentru indigeni. Aci vedem esposiția preparandiei din Algeria mai departe o scōla și o grādină de copii din Constantinē. Din caietale și lucrările elevilor și elevelor din scōlele populare vedem, că materialul, planul și mersul învățământului e lucrat după modelul scōlelor franceses cu deosebire, că aci între obiectele de învățământ e susceptă și limba arabă. Limba italiană și spaniolă încă se propune în unele scōle, pentru-că o parte mare din cei 3,817,465 locuitori aparțin naționalităților amintite. Cu toate că astādi mulți indigeni arabi își trimit copii în scōlele franceses, mai sunt mulți indigeni, cari nu voese să și trimită copii între copii europeni la scōla. Pentru aceea guvernul a ridicat pe sēma acestora scōle separate și

Nici chiar presa rusă nu e tocmai inspirată de a se ocupa cu această cetiuie. Ea accentuează, că dacă efectul înțelării monarhilor nu s'a simțit momentan, se va simți mai târziu și va fi cu atât mai important.

Spre a încheia șirul despre călătoria autocratu-lui rusec, mai amintim, că și teme vieța în tot momentul. Acesta a și fost cauza de și-a aduso mulțime de cazaci, cari făceau mișcări extraordinari de iuți, ér la întorcerea sa întréga linie rusescă a fost pădită de soldați.

Evenimentele, ce s'au ivit în Bulgaria în absența principelui Ferdinand încă nu sunt de puțină importanță. Masa populației e mereu agitată nu umai de partisanii Zancovisti, dar chiar și de principele Dulgurukoff. Acesta a sosit pe neașteptate din Rusia și a cerut să vadă mai multe instituțiuni militare, a pretins chiar să i-se permită a face parastas pentru soldații ruși și pentru bulgarii, cari au picat în războiul ruso-româno-turc.

Tot acest principe a călătorit pe neașteptate și la Belgrad. În Belgrad lucrurile nu sunt de tot normale și chiar poziția ministeriului se clătina. Regina Natalia a convenit cu fiul seu și a petrecut mai bine de o oră. Popolația entusiasmata adunata înaintea locuinței reginei a aclamat mereu. La adresa ce i a inmanuat o trei sute de dame, regina le-a asigurat, că va petrece în cercul lor până la mörte. În ton de tot mișcătoriu a răspuns regina și deputației comercianților, cari éráși i-a prezentat o adresă de omagialitate.

Foile din patriă, și cu deosebire cele magiare din Cluș, au pornit acum de curénd o vehementă bombardare asupra Escelenței Sale Dlui arhiepiscop și metropolit al nostru Miron Romanul pentru răspunsul ce l'a dat acum aprópe dóné luni președintelui reuniunii magiare de cultură din Ardeal dlui conte Gabriel de Bethlen, la invitarea acestuia, ca la festivitatea sântirei steagului acelei reuniuni să fie reprezentată în rândul celorlalte confesiuni din patriă și biserica noastră greco-orientală.

Suntem în pozițiune a publică în text autentic atât scrisoarea de invitare a numitului președinte, cât și răspunsul arhiepiscopului metropolit al nostru, mărginindune de astădată numai la observarea: că dacă în adevér numita reuniune nu are scopuri șovinistice, scopuri mari de magiarizare, care însă nu sunt de a se profesă în gura mare: atunci rămâne neexplicabilă furia, cu care celea mai multe foi magiare se pronunță asupra răspunsului din cetiuie, care este ținut în termini de tot moderați, și în merit nu conține altă, de cât o preambrită, preapalidă mărturisire a adevérului, de care este încântat întreg publicul magiar, că adevăra reuniunea „Emke” are de scop a întări în Ardeal naționalitatea magiară mai cu semă prin slăbirea românilor.

Eată ambele corespondențe:

I.

Sz. 503/89.

Kis-és Nagy-Küküllő megyék főispánja, s az E. M. K. E. elnöke.

Nagyméltóságú Érsek, Metropolitá Úr!

Tudvalévóleg Szamosújvárt f. év szeptember hó 3-án lesz megtartva az erdélyrészi közmiv. egyet közgyűlése, mely alkalommal az egyet zászlója is felfog szenteltetni, miután pedig egyetünk — mint közművelődési egyet — ez ország-részben előforduló minden felekezetekre is kiterjed, - valamennyi hitfelekezet részt veendő zászló szentelési ünnepélyen.

Zászlónkra az ország védasszonya van himezve, és kilátásunk van, hogy a felsége apostoli Királyunk szintén képviseltetni fogja legmagasabb személyét.

A gör. keleti vallásnak részéről Moldován Demeter segesvári esperes kéretett fel a szertartás megtartására, kiis készséggel felajánlotta magát, hogy ha Nagyméltóságod az engedélyt erre neki megadja.

Azon kéressel fordulok tehát Nagyméltóságodhoz, melytől nevezett esperes urnak az engedélyt erre megadni, s úgy őt, mint engem kegyes intézkedéséről haladék nélkül értesíteni. — Fogadja nagyméltóságod tiszteletem nyilvánítását. Segesvár, 1889, augusztus 21.

Gróf Bethlen Gábor s. k.,
Főispán és Elnök.

anume: écoles ordinaires, écoles principales ou de centre, écoles préparatoires et écoles enfantines; dar și acestea sunt organizate după sistem francez. În aeste e aplicat totdeauna un musulman, numit „taleb”, carele grijește și conduce pe copii indigeni, lui își încredințează arabii copii. Aci vedem fotografia unei astfel de școle, în carea taleb propune coranul elevilor sei, cari șed pe pământ cu picioarele încrușișate. Din tabelele statistice vedem, că în Algeria sunt pentru europeni 808 școle publice și 111 școle private, pe cari le frecuentă 90,000 elevi europeni pe séma indigenilor sunt 72 școle, frecventate de 6000 copii. Din datele, ce ne stau înainte cu bucurie observăm, că acum și dintre tinerii și fetele indigene mulți pășesc pe cariera învățătoréscă și că în unele părți ale Algeriei, anume în Algir, Constantine, Cabilia și în jurul Djur-Djorra locuitorii indigeni încep a se convinge despre necesitatea și folosul instruciunii tinerimei.

(Va urmă.)

(Românesce.)

Nr. 503/1889.

Comitele suprem al comitatelor Târnavei mici și mari, și președintele EMKE (reuniuni magiare de cultură din Ardeal).

Escelența Vóstră, Domnule arhiepiscop și metropolit! — Precum este scit de comun la 3 Septembrie a. c. se va ține în Gherla adunarea generală a reuniunii culturale din partea transilvanică, la care ocaziune se va sânti și steagul reuniunii, și fiindcă reuniunea noastră — ca reuniune culturală — se estinde și la tóte confesiunile din această parte a țerei, vor participa tóte confesiunile la festivitatea sântirii steagului.

Pe steagul nostru este brodată patróna țerei, și avem prospecte că Majestatea Sa regele nostru apostolic va dispune să fie reprezentată și preainalta Sa persónă.

Din artea celor de religiunea greco-orientală este invitat protopresbiterul Sighisórei Demetriu Moldovan pentru a celebrá ritualele, carele s'a și oferit cu promptitudine, dacă Escelența Vóstră îi veți dá spre acest scop licență.

Deci me adresez către Escelența Vóstră cu rugarea, să binevoiți a dá numitului protopresbiter licență spre această, și despre grațioasele dispozițiuni a ne înștiința și pe el și pe mine fără amânare.

Primiți Escelența Vóstră espreșiunea stimei mele.

Sighisóra, 21 August, 1889.

Conte Gabriel Bethlen m. p.,
comite suprem și președinte.

II.

Eln. 5511 sz.

Nagy-és kis-küküllő megyék főispánja, Méltóságos Gróf Bethlen Gábor Úrnak, mint az erdélyi magyar közmívelődési egyet elnökének.

Méltóságos Gróf, Egyleti Elnök Úr! Köztudomásu dolog, hogy az erdélyi magyar közmívelődési egyet, mint eddigi működése is bizonyítja, kizárólag a magyar faj nemzetiségi érdekeinek előmozdítása céljából jött létre, a más nemzetiségű honpolgárok művelődési érdekeit pedig csak annyiban hajlandó felkarolni, a mennyiben kilátása lehet arra, hogy sikerülni fog ezeket a kizárólagos magyar műveltség révén az elmagyarosodásnak megnyerni és ez uton a magyar fajba beolvasszani.

Mint hogy én ugy is, mint az erdélyi gör. kel. román egyház főpásztorja, hazafias kötelességem tudatában, a hazánkban megkísérthető minden akár vallási, akár nemzetiségi mesterseges áttérítésnek bevallott elveim és meggyőződésemmel fogva nyilt ellenzője voltam mindenkör: az erdélyi magyar közmívelődési egylettől, említett működési irányára való tekintettel szándékosan távol tartottam magamat, még pedig annál könnyebben, mert a viszonyok természetéből kifolyólag az említett közmívelődési egyesület érdekeiben eddigelő senki által és semmi szín alatt hozzájárulásra főhiva nem voltam.

Most azonban megvalom, egészen váratlanul lept meg Méltóságodnak e hó 21-én 503 sz. a. hozzám intézett, különben igen becses levele és az abban kifejezett azon óhajta, hogy a nevezett közmívelődési egyletnek f. é. szept. 3-án Szamosújvárt tartandó közgyűlésén, illetőleg zászlószentelési ünnepélyén a többi hazai hitfelekezetek sorában a görög keleti is képviselve legyen és ennek részéről Moldován Demeter segesvári esperesi helyettes alkalmi beszédet tartson.

Méltóságodnak ez által irányomban tanusított nagybecsi bizalma engem őszinte hálára kötelez ugyan, de a jelen esetben mely sajnálattal vagyok kénytelen tiszteletteljes kijelenti, hogy Méltóságod említett óhajtasát a fennebb jelzett okoknál fogva nem teljesíthetem; ez azonban a nevezett esperesi helyettes legkevésbé sem gátolja abban, hogy ő, ha maga is jónak találja, az említett közgyűlésen mint magán egyén részt vehessen és saját nevében beszédet is tarthasson.

Fogadja egyébiránt Méltóságod őszinte tiszteletem és nagyrabecsülésem nyilvánítását.

Nagyszebenben, 1889 augusztus hó 26-án.

Görög-keleti román érsek és metropolitá:

Román Miron.

(Românesce.)

Ilustrissime Dle Conte, Președinte al Reuniunii!

E lucru de publică notorietate, că reuniunea magiară de cultură din Ardeal, după-cum adevăresece și activitatea ei de până acum, s'a înființat exclusiv pentru scopul de a promovă interesele naționale ale rasei magiare, ér interesele culturale ale cetățenilor patriei celor de altă naționalitate numai întru atâta e aplicată a le îmbrățișa, încât póte avea prospect, că prin cultura esclusiv maghiară i va succede a-i câștiga pe acestia pentru magiarizare și pe calea această a-i contopi în rasa magiară.

După-ce eu, și ca arhipăstoriu al bisericii greco-orientale române din Ardeal, consciu de datorința mea patriotică, după principiile mele profesate și după convingerea mea am fost totdeauna contraria declarat al totfelui de convertiri măestrite, fie ele religiozitate, fie naționale, ce se pot încerca în patria noastră: eu în vederea direcțiunii amintite a activității reuniunii magiare de cultură din Ardeal, m'am ținut din adins departe de acea reuniune, și încă cu atât mai lesne, căci după-cum urmază din natura referințelor, eu până acum n'am fost provocat de nimenea și sub nici un pretecest, ca să me alătur la ceva în interesul amintitei reuniuni de cultură.

Acum însă o mărturisesc, m'a surprins cu totul pe ne așteptat epistola adresată mie, dealmintre fôrte prețuită a Ilustrității Vóstre din 21 a curenteii Nr. 503, și dorința esprimată în acea epistolă, ca la adunarea generală a numitei reuniuni de cultură, ce se va ține la 3 Septembrie a. c. în Gherla, respective la festivitatea sântirii steagului ei, să fie reprezentată în rândul celorlalte confesiuni din patriă și cea greco-orientală, și ca din partea acesteia administratorul protopresbiteral al Sighisórei Demetriu Moldovan să țină o cuvântare ocașională.

Increderea preaprețuită, ce Ilustritatea Vóstră o a-ți manifestat prin această față cu mine, me deobligă în adevér la mulțămită sinceră; în cazul present însă cu adencă părere de rău trebuie să Vă declar cu tótă stima, că amintita dorință a Ilustrității Vóstre din causele mai sus indicate nu o pot implini; această însă întru nimic nu împedecă pe nu-

mitul administrator protopresbiteral, ca, dacă și el va afla de bine, să póta luá parte ca om privat la adunarea generală amintită și în numele seu să póta ține și cuvântare.

Dealmintre Vă rog, Ilustrissime, să primiți espreșiunea sincerei mele stime și înalte considerațiuni.

Sibiu, 26 August, 1889

Arhiepiscopul și metropolitul greco-oriental român:

Miron Romanul m. p.

Prescurtare din discursul presidial, cu care s'a deschis ședințele adunării generale a Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român la Făgăraș în 15/27 August 1889.

(Urmare.)

A venit însă sistema absolutistică și aflând anume pe populațiunile rurale de tóte naționalitățile în stare de semi-barbare, cu voința sa de fer a impus și poporului român din acestea două țeri Ungaria și Transilvania, în loc de trei școle preste trei mii cu limba de propunere maternă. Combinând după dese raporturi ale celor doi referenți scolastici din acel period numit al absolutismului de 10 ani, vom afla, că în disul period în mânia tuturor greutăților tot se deschiseră până la 600 de școle de ambele confesiuni.

Comune biserică, case parohiale, școle au costat restaurarea lor milioane școșe din sudórea poporului preste cele vre-o 19 milioane fl. m. c., care se scoteau din Transilvania pentru tesaurul statului.

Nu ne este permis a uită, că îndată în 1849 prin arderea notelor kosuthiane în piațele publice câteva milioane au sbrut și din pungile poporului român.

Cu tóte aceste perderi enorme, frunțașii poporului trebuiau să cugete la restaurarea și respective înființarea din nou și cât mai curénd de institute superioare de cultură. Localitățile din Blaș serviseră când ca prinsori, când de casarme, batjocorite, ruinate, asteptau redeschiderea lor. În urmarea devastățiunilor 17 ani nu s'a dat până la 200 de studenți din fundațiunile vechi.

La episcopia (acum metropolia) din Sibiu nu ar fi ajuns nici un milion spre a o școțe din vechia desolațiune. De unde se éșă milionul, dacă nu tot din sudórea poporului, și el a eșit, este de față vėđut și pipăit în fonduri și realități. Seminarium pentru teologi, institut de preparandie trebuia să se înființeze, cum ai dice, stórcénd apa din pétra.

Este un colțiu de pământ în această țără, locuit de o rasă de ómeni fôrte valoróși, activ pe atâta, pecăt și des-tepți; aceia însă mergeau cu căciula în mână și cu punga plină, ca să se rógé de alții, să primescă și pe pruncii lor pe la școle de alte limbi. Pană când această umilire și rușine, își duseră ei; scóseră în vre-o cinci ani 74 de mii fl. mon. conv. și ridicară cu ei partea cea mai mare a școlilor gimnasiali, érá apoi oboșiți deocamdată de a mai înființă și fond de salarii, se obligară pe dece ani, ca să plătescă salariile prin caotisațiune, fie-care după puterile sale. Acestia erau brașovenii cu împregiurimea.

Tot în Brașov s'a înființat în 1850/1 prima reuniune de femei pentru crescerea fetițelor rómase orfane de părinți după omorirea lor în revoluțiune. Spre scopul acesta s'a cerut un alt fond de 30 până în 40,000 fl. m. c.

Statul absolutistic cerea mereu dela român funcționari din sângele lor, cari se scie tóte trei limbile patriei. Pană în anul 1861 numărul tinerilor români ascultători de drepturi la academia din Sibiu în cursul de 5 ani trecea preste 100, mulți însă din acei tineri erau susținuți la studiu din colecte naționale.

În tot cuprinsul acestei țeri abia erau vre-o dece advocați de naționalitate română, cari cunosceau și limba germană; alți câți-va întraseră în funcțiuni de ale statului!

După spusa unor membrii dela curtea înaltă, numai procesele urbariale se grămădiseră până la un număr de trei-deci de mii. Să cugetăm la spesele împreunate cu acelea.

Nu ne este permis a trece cu vederea nici grijile cele mari ale populațiunilor militarizate, până ce le-au ajutat Dđeu ca să-și asigure fondurile și să le aducă la destinațiunea lor, de care astăzi se bucură tot poporul nostru.

A-și mai puté atinge și alte greutăți fatale, cu care lup-tau românii pe la 1860, dară fiind acelea de natură mai delicată decât tóte celelalte memorate până aci, nu voiu să supér anđul D-Vóstră cu de acelea.

Eu din partea mea ori când trec prin memoria mea tóte acele lupte ale vieții poporului român, reflectând totodată la Asociațiunea transilvană, nu me pot mirá de modestele sale începuturi și nu me altereză întru nimic nici suma rezultatelor activității sale, care unor ómeni se par mult mai puține decât sunt ele în realitate.

Dacă vom ținea înaintea ochilor numai programa vastă, piramidala, a cărei realizare o luase asupra-și Asociațiunea transilvană, și dacă nu vom uită cu totul, că numai Dumneđeu făcuse lumea în 6 zile și încă din nimica, atunci da, Asociațiunea noastră va fi făcut fôrte puțin în 28 de ani. Și éráși dacă cineva ar prețui activitatea unei societăți literare și de cultură numai din punct de vedere material, după averi în bani și realități, după fonduri consolidate, atunci da, s'ar putea éráși dice cu tot dreptul, că Asociațiunea noastră a făcut puțin și că este séracă.

O societate literară, sau științifică, sau cultivătoare de arte și de diverse ramuri ale industriei, ori de agricultură, nu este nici bancă de speculat cu bani și nici consorț de

comercianți, cari alergă după câștiguri pe uscat și pe mare. Lucra și societățile literare și de cultură, cu ore și care capitaluri, dară câștigul pe care-l aruncă acestea nu mai este imediat cel material, ci cu totul altul neasămănat mai mare, pe care numai un Harpagon îl va deșosi ca se voească al prețului în bani și să întrebe ca și speculanții dela burse, „was kauf ich mir dafür?“

Asociațiunea noastră a împărțit în 28 de ani în burse la studenți în diverse clase și specialități, în țară și în afară 32,077 fl.

În același period s'au numărat în ajutoare la învățacei și sodali de meserieși de diverse industrii 6630 fl. S'au împărțit ajutoare pentru școlile lipsite și ținuturi periclitare 3400 fl. S'au votat și unele premii literare foarte modeste cu 601 fl. (Va urma).

Varietăți.

* (Dela Curte.) Maj. Sa monarchul a plecat la Meran, unde cercetază pe Maj. Sa împărătesă-regină. Cătră finea acestei luni Maj. Sa va veni la Gödöllő, unde va petrece mai mult timp, acolo va sosi și împărătesă-regina după-ace va petrece încă în Corfu. Maj. Sa monarchul, cunoscând deosebita predilecțiune, ce o are archiducesa Stefania pentru flori, e hotărât ai pregăti o grădină de erno în unul din saloanele mari ale Maj. Sale.

* (Himen.) Dl. Alesandru Gherghelu cleric absolut și va serba cununia cu domnișora Ludovica Rusu Duminecă la 27 Octobrie st. n. a. c. la 3 ore p. m. în biserica gr. or. din Ida-mare.

* (Lista civilă a monarchului.) Ambelor legislative din Viena și Budapesta li se va prezenta încă în sesiunea de toamnă câte un proiect despre statorirea listei civile pentru deceniul următoriu. Dotațiunea întreținerii curții imperiale se statorosec adecă din deuce în deuce ani prin lege. Mai în urmă a fost ea starorită prin legea din 6 Novembre 1879 în parlamentul austriac și prin art. de lege 43 din 1879 în dieta ungară în suma pentru fie-care din aceste state de 4,650,000 fl., pe deceniul din 1 Ianuarie 1880—30 Decembrie 1889 Fiind că aceste legi cu finea acestui an es din vigore, ele se vor renoi pe deceniul 1 Ianuarie 1890—30 Decembrie 1899.

* (Afacerea stégului „negru galbin.) Partida liberală s'a intrunit spre a discuta răspunsul, ce se va da la interpelarea lui Irányi în afacerea stégului „negru galbin“ dela Monor. În urma propunerii dep. Horváth s'a amēnat răspunsul, cu toate că ministrul Fejérváry s'a declarat gata a răspunde ori și când. Răspunsul s'a amēnat din motiv, că în ședința pentru care a fost proiectat s'a adus la dezbateri proiectul de buget.

* (Academia de științe.) Academia de științe maghiară din Bpesta a ales de secretariu pe academicianul Coloman Szilyi cu 32 voturi contra 25 date lui Zoltán Beöthy.

* (Întărire de protopresbiter.) Prin un cerculariu al Preasânției Sale dlui episcop al Aradului, Ioan Meșianu, se aduce la cunoștință, că veneratul consistoriu din Arad a întărit pe baza actului de alegere de protopresbiter al tractului Arad și totdeodată de paroch la parochia protopresb. din Arad pe administratorul de până acum al tractului P. O. D. Moise Bocșianu, fost paroch în Curticium.

* (Episcopul Strossmayer.) De când cu telegrama de felicitare, ce o a fost trimis episcopului din Diakovar cu ocaziunea încreștinării rușilor, pentru care primise o aspră dojană chiar din partea monarchului, puține s'au vorbit despre acest prelat bisericesc. Scirile, ce sosesc din Eszék anunță, că acum episcopul se află sub acuză din cauză, că s'ar fi îmbogățit pe cale nelegală. Anume vice comitele Cayav a destăinuit în ședința comisiunii administrative, că acest episcop a devastat în decurs de 40 de ani 30,000 jugere din pădurea episcopiei din Diakovar, cari i-au adus un capital de mai multe milioane. Acesta a făcut-o contra legei forestiere. Episcopul nici nu voește să știe de autoritățile politice, din care cauză vice-comitele s'a vădut necesitat a pune pădurile episcopiei sub sechestru.

* (Alegerea oficianților comitatensii.) Contrariu unelor sciri aduse de foile din capitala Budapesta, se afirmă, că în consiliul de ministrii nu s'a luat nici o deciziune, referitoare la alegerea funcționarilor comitatensii și că prin urmare alegerile se vor face la termenul ordinariu.

* (Abdicarea lui Daniil Irányi.) Conducătorul stângei extreme, Daniil Irányi și-a dat demisiunea din poziția sa de conducătoriu al partidei independente. Se crede, că urmașul său va fi Ugron Gábor. Partidul s'a intrunit în conferință, unde a dezbătut motivele pentru-cari Irányi s'a retras și în care Polonyi a desfășurat pe scurt călătoria dela Turin și a prezentat o epistolă a lui Kossuth.

* (Venitele vămilor.) Dela prima Ianuarie până în Iunie venitele vămilor austro ungare au fost în total de 14,693,462 fl. în aur, 8,480,523 fl. în ar-

gint și 114,628 fl. în note de bancă. Din aceste se vine pe Austria 12,409,743 fl. în aur, 7,622,368 fl. în argint și 103,148 fl. în note de bancă; ér pe Ungaria numai 2.206,509 fl. în aur, 845,872 fl. în argint și 10.886 în note de bancă. Restul cade pe Bosnia și Hertegovina.

* (Voluntarii.) Fôia militară „Katonai Lapok“ publică tecstul, ce s'a primit în dieta ungară cu privire la esamenul voluntarilor. El sună astfel: Esamenul teoretic are a se face în limba germană, ca limbă de serviciu în armată ces. reg. E destul, dacă aspiranții o înțeleg în afacerile serviciului. Dela aceia deci, a căror limbă maternă nu e cea germană, nu se recere o perorațiune fluentă și alăși și nici o acurateță limbistică în temele scripturistice. Aceia, cari implinesc aceste condițiuni, le stă în voie a-și espune cunoștințele la esamenul de oficeri în limba maternă sau în limba statului recunoscută prin lege. La compunerea comisiunii esaminătoare trebuie să se ia în vedere ca să se afle cel puțin 2 membri, cari știu limba respectivă. Față cu acei voluntari, cari cad la esamen, pot fi admiși la al doilea numai după ce și va da comisiunea părerea, că mai sunt apți a mai depune esamenul, la cas, dacă s'ar constată lenevire, neimplinirea datorințelor respectivul va face serviciu la companie ca ori și care alt soldat, fiind sters cu totul dintre aspiranții de oficeri.

* (Școala reală de stat în Brașov.) Edificiul acestei școle s'a sfințit în mod solemn în 12 l. c. n. de fața fiind directorul suprem școlariu I. Elischer, vice-comitele I. de Roll, reprezentanți ai corpurilor profesionale din Brașov și corpul oficeresc.

* (Două companii de soldați măcelărite.) În statele Aronga s'a întâmpat dările trecute un mare măcel. Două companii de soldați, cari făceau exerciții au fost atacate de indieni și măcelărite astfel, încât nici un soldat n'a mai rămas cu viață. Indienii s'au retras ducându-și și răniți cu ei. Numai târziu s'a aflat despre acest măcel și s'au trimis trupe spre urmărirea vrășmașului.

* (Filocsera.) Filocsera se întinde tot mai tare în viile de pe Târnave. În dările din urmă s'a constatat, că și viile din Retisdorf și Nemșa sunt bântuite de filocseră. Ele s'au alăturat prin o ordinațiune a ministrului de agricultură la grupa viilor dela Mediaș.

* (Tariful pe zone.) Conform rapórtelor oficiose dela ministeriul de finanță numărul călătorilor în lunile August și Septembrie în comparare cu aceleași luni din anul trecut s'a sporit cu 1.200.000; ér încasarea pentru bagaj s'a sporit érași cu 441,000 fl.

* Comerciul cu sclavii este încă în florie, cu toate că puterile mari din Europa au protestat și au luat măsuri contra acestui rușinos comerț.

Cu deosebire regele din Dahomey face acest comerț, care însă pentru a avé ce vinde, aranjază adevărate vânătorii pentru a prinde sclavi.

Dările trecute el a făcut o astfel de escursiune în Porto Novo, care este sub protecția Franței. A și prins aici o mulțime de nefericiți negri, pe cari de sigur de atunci i-a și vândut.

Ceea ce este mai trist e, că funcționarii porțugezi din statul Kongo se uitau pacinic, cum regele Dahomey plecă la vânătoare și nu au luat nici o măsură contra lui.

* (Reuniunea germană pentru scrierea latină.) Acesta reuniune a făcut progrese însemnate în scopul ce-l urmărește. Și acest scop este ca în locul ortografiei, ce se întrebuintează în mare parte în Germania să se introducă numai ortografia latină (scrierea rotundă) Reuniunea a numărat în Maiu 1888 5269 membrii, între cari preste 4000 profesori, directori și învățatori. Când numărul membrilor va fi suficient, ea se va adresă cătră parlament ca să scotă din us prin lege literile gotice, și să se impună literile latine. Reuniunea edă și o revistă, prin care se arată în mod pedagogic avantajele, ce rezultă prin eschiderea cu totul a literilor gotice și întrebuintarea literilor latine.

* (Redacțiunea și administrațiunea lui „Figaro“ din Paris.) Localul redacțiunii jurnalului numit: „Figaro“ este în strada Drout, un palat de totă frumșeța în Paris. Administrațiunea este instalată jos, ér redacțiunea în etagiul întâiu. Tipografia este într'o casă vecină. Afară de acesta pentru facerea expediției mai au o casă închiriată în rue de Provence.

Tipografia a instalat-o Marinoni, care are aici patru mașini puternice. Una este pusă în mișcare cu gaz, ér trei cu aburi. Cea dintăiu are o putere de 25 cai, ceste din urmă o putere de 10 cai una. În tipografie lucrăză de dimineață și până după meșul nopții 30 culegători, dintre cei mai buni. Cu totul 55 muncitori. Un număr ordinariu al lui „Figaro“ conține 4,000 de rânduri, ér un număr dublu are 8,000.

Diarul se tipărește pe o fôia lungă de 8 chilometri. Hârtia acesta se face în fabrica „Darblay

pèr et fils“, care lucrăză exclusiv numai pentru „Figaro“, ce pe an consumă un milion și 330,000 kilograme de hârtie și care hârtie costă 1 milion și jumătate de franci.

Un statistic curios a făcut socotela și a aflat că hârtia cât consumă „Figaro“ pe an umple 130 de vagoane. Înșirată în lung, s'ar puté încinge cu ea pământul. Pusă grămadă, s'ar înalță la 102,000 metri, așa dar de 340 de ori mai înalță ca turnul Eiffel. Pusă dea latul, ar acoperi într'ega espozițiune de 91 de ori. Când diarul ese de sub presă, sub conducerea espeditoriului și 8 ajutoare ale sale, lucrăză 60 de bărbați și femei, cari lipesc adresele. Numai aceste adrese tipărite costă pe an 3,953 fr. Când acești lucrători au isprăvit, vin 80 de împărțitori, cari impart diarele în toate părțile orașului. Foile pentru departamente și străinătate le duc la postă 20 de căruțași. Acesta expediție, numai până la gară, costă 18,000 franci pe an.

Alți agenți merg prin toate cartierele și caută, că pe unde trebuie numeri mai mulți ca de ordinariu, și cari știu foarte bine, că d. e. în care parte a orașului se cetesc mai mult cele scrise de Ignotus (în Saint Germaine) unde se cetesc mai mult cele scrise de Wolf în „Salon“.

Venitul lui „Figaro“ în cei din urmă 10 ani este următoriu:

Abonamente	20,067,313 franci.
Vinderea cu numerile	20,121,478 „
Anunțuri	14,731,288 „
Diverse	1,236,707 „

Din capitalul de 2,400 acțiuni à 500 adi s'a făcut 25,290,000 franci. În cei din urmă 10 ani „Figaro“ a adunat pentru scopuri filantropice 3 milioane 936 mii lei.

La redacțiunea diarului este instalată o sală de scrimă, un salon de conversațiune, telefon și telegraf.

Fôia ce acum 35 ani a început cu 150 lei adi se vinde di pe di în 80,000 esemplare. „Românul.“

Bibliografie.

În editura fondului religionariu gr. or. al Bucovinei a apêrut „Istoria sântă a testamentului nou“, compusă pentru școlile secundare de Calistrat Coca prof de rel. la școala reală superioară gr. or. din Cernăuți. — Cartea e aprobată de I. P. S. D. metropolitan al Bucovinei Silvestru. Prețul 85 cr.

„Meseriașul Român“ Fôie pentru învățatură și petrecere, întocmită pentru meseriași și toți iubitorii de meserii, Nr. 19 din 1/13 Octobrie, a apêrut cu următoriu sumariu: Despre uscarea lemnelor. — Industria cheramică sau olăria veche. — Firmele măestrilor. — Istoricul fundării Asociațiunii pentru spriginierea învățaceilor și sodalilor români meseriași. — Fôia „Mes. Român“ — Parapleul: L'ai făcut de ris sêracul — Feliurite pentru meseriași. — Sciri economice și industriale. — Multe și mărunte. — Diverse. Recepte folositoare. — Glume. — Bibliografie — Têrgurile și cursul pieței Brașov.

MONITOR.

39

Calendarul săptămânii

8 — 14 Octobrie.

8 Duminecă: Pelagia, Taisia. 9 Luni: † Apostolul Iacob, Andronic, Atanasia, Poplia, Petru, Avraam și Lot. 10 Marți: Evlampiu, Evlampia, Vagian, Teofil. 11 Mercuri: † Apostolul Filip, Teofan, Zinaida, Filonalia, Nectariu, Arsachiu, Sinesiu. 12 Joi: Prob, Tarach, Andronic, Cosma, Domnina, Anastasia, Teodot, Malfeta, Antia, Iuventin, Macsim, Iason, Andromach, Diodor. 13 Vineri: Carp, Papii, Agatodor, Agatonica, Florentiu, Dioscor, Nichita Patrichiu, Veniamin, Antigone, Chrisi. 14 Sâmbătă: (†) Cuvioșa Paraschiva, Pazariu, Gervasiu, Provasiu și Celsiu.

Rituale bisericesti.

Dumineca din 8 Octobrie a XIX-a dela Rusalii. Cântările din Octoich tonul 2 și din Mineiu ale șilei. La Utreniă Evangelia invierii a 8-a. Catavasia: „Deschide-voiu gura mea“.

Luni 9 Octobrie. S. Apostol Iacob. Sêrbătore nelegată. Docsologia mare.

Mercuri 11 Octobrie. S. Apostol Filip. Sêrbătore nelegată. Docsologia mare.

Sâmbătă 14 Octobrie. (†) S. Cuvioșa Paraschiva. Sêrbătore legată. Polieleu. Docsologia mare.

Loterie.

Mercuri în 16 Octobrie 1889.

Brünn: 5 63 85 70 73

Bursa de Viena și Pesta.

Din 14 Octobrie 1889.

	Viena	B.-pesta
Renta de aur ung. de 6%,	—	—
Galbin	5.67	5.67
Napoleon	9.48	9.46
100 marce nemșeci	58.38	58.40
London (poliță pe trei luni)	119.40	119.50

Nr. 496. [212] 1-3

CONCURS.

Incuviințându-se instituirea unui post de capelan în parochia de clasa a doua din Cióra prin înaltul ordin consistorial dela 30 August 1889 Nr. 5290 B. pentru ocuparea căruia se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

O terțialitate din toate venitele parohiei, cari după calcularea și regularea din urmă trec cu ceva preste suma de 750 fl.

Cei ce vor voi și vor cugetă se reflecteze la ocuparea menționatei stațiuni de capelan în parochia Cióra, au să-și adreseze suplicele instruite conform legilor existente în termenul preclus oficiului ppresbiteral subsemnat.

Sebeș, în 28 Septembrie, 1889.

Oficiul ppresbiteral gr. or. în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Tipeiu, protopop.

[209] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea postului al doilea de învățătoriu la școala din Cebea protopresbiteratul Zarandului, lângă care sunt afiliate și comunele: Risca și Caracus, — se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“ cu emolumentele acestea:

Salariu anual de: 160 fl., care se va solvi în rate trei-lunare anticipative din aloziul comunal.

3 orgii de lemne pentru încălzitul școlii și cuartirul învățătorului care i-se va dá afară de edificiul școlii.

Doritorii de a ocupa acest post au să-și înainteze rugărilor instruite în sensul legilor în vigoare la oficiul pro-

topresbiteral mai sus pomenit, în termenul sus arătat.

Cebea, la 2 Februarie, 1889.

Presidele comitetului comun. școlariu.

Ioan Jurca, paroch.

Nr. 622. [210] 3-3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor de învățători dela școlile confesionale gr. or. române a infra scriselor comune bisericesci din protopresbiteratul Clușului, se escrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare.

1. Călian, cu salariu de 200 fl. dela popor, fără cuartir.

2. Lăpustesti, cu salariu de 60 fl. în bani, 40 merțe mari de bucate, cuartir în edificiul școlii, lemne de foc și venitele cantonale computate în 10 fl.

3. Rișca, cu salariu de 50 fl. dela popor, cuartir liber, lemne de foc și venitul cantonal 10 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, au a și asterne suplicele instruite conform legilor în vigoare la subsemnatul oficiu până la termenul susindicat.

Oficiul protopresbiteral rom. gr. or. Cluș, 22 Septembrie, 1889.

Tuliu Roșescu, administr. protop.

Nr. 472 [207] 3-3

CONCURS.

După- ce în urma concursului pentru întregirea parohiei de clasa a III-a Alun cu filiele, Bunila și Vadu-Dobrei publicat în diariul nostru „Telegraful român“ Nr. 57, 58 și 59 a. c. fără ca să fie reflectat la acel post vre-un individ cu calificațiunea prescrișă, așa în urma părintescei rezoluțiuni consistoriale din 11 Iuliu a. c. Nr. 4661 B. se publică prin această concurs din nou cu termenul de 30

de zile dela prima publicare tot pe lângă aceleași

Emolumente, și anunit:

1. Simbriă preoțescă (adaul) dela 200 familii à 60 cr. suma 120 fl.

2. Venitele stolari statorite în ședința sinodului parochial estra ordinaru ținută la 9 Octobrie 1888, cari computate dau suma de 130 fl., la olaltă 250 fl.

Doritorii de a reflectă la acest post au a-și asterne petițiunile la subscrisul oficiu protopresbiteral instruite conform prescrișelor legali.

Hațeg, 12 Septembrie, 1889.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Hațegului în conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Rațiu, protopresbiter.

Nr. 474. [211] 3-3

CONCURS.

Pe basa părintescei incuviințări a Veneratului Consistoriu archidiece-san dte 5 Septembrie a. c. Nr. 5289 B., se escrie concurs pentru ocuparea parohiei de clasa a III-a Sartăș protopresbiteratul Lupșei, cu termenul de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român.“

Cu acest post sunt împreunate următoarele

Emolumente.

1. Dela 100 case de fie-care câte 2 dekalitre bucate în bômbe.

2. Dela 100 case câte o și de lucru.

3. Folosirea cimiteriului și a 2 fâneațe de 5 care fên, și

4. Venitele stolari, cari toate la olaltă computate în bani dau un venit anual de 310 fl.

Doritorii de a competi la acest post au a-și asterne petițiunile con cursuale instruite cu documentele re-

cerute de „Stat. org.“ și „Regulamen-tul pentru parohii“ la subsemnatul oficiu ppresbiteral în termenul prescriș.

Ofenbaia, în 15 Septembrie, 1889.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Danciu, protopresb.

Nr. 481 [205] 3-3

EDICT.

Ioan Manole Panțu din Bacifalu, care de trei ani părăsi cu necredință pre legiuța lui soție Stana Vasilie Tibără tot din Bacifalu, și nu se scie ubicațiunea, se citéză prin această ca în termen de șese luni să se prezenteze înaintea subscrisului for matrimonial căci la din contră se va aduce sentență și în absența lui.

Brașov, în 12 August. 1889.

Oficiul protopresbiteral al Brașovului I ca for matrimonial.

Ioan Petric, protop. ca adm.

Sz. 3487 1/2 polg. [202] 3-3

Hirdetmény.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék által ezenel közzétetik hogy Erzsébetváros kö-zönsége beadott kérése folytán szász Ujfalu község határa általános tagosításának meg-engedhetősége feletti tárgyalásra a hatánap 1889 November 26-án délelőtt 9 órára tüzetik ki szász Ujfalu községébe a helyszínére a községi iroda helyiségébe. Ezen tárgyaláshoz összes érdekelték azon figyel-meztetéssel hivatnak meg, hogy a meg nem jelent felek ugy tekintetnek, mint a kik a tagosításba beleegyeznek.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszéknek 1889 Szeptember 2-án tartott üléséből.

Nagy Lajos, Zöld Gábor, elnök. jegyző.

Casă de închiriat

în etaglu I, constatătoare din 3 odăi, o bucătărie, sală de mâncare, că-mară de lemne, și pivniță, strada Weinanger Nr. 8. [213] 1-3

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Iunie 1889.

Table with multiple columns showing train routes and schedules between Budapest, Predeal, Arad, Timișoara, Sibiu, and other stations. Includes train numbers, departure times, and arrival times.

Nota: Numerele cele grase înseamnă orele de năpte.